

# Bortom tårarna

*Julias förnimmelser*

Stefan Karlsson



# *Bortom tårarna*

Julias förnimmelser

Stefan Karlsson



Tidigare verk av författaren via Förlagshuset Siljans Måsar:  
Ängeln, banditer och geniet – 2019

Förlagshuset Siljans Måsar  
[www.siljansmasar.com](http://www.siljansmasar.com)  
ISBN: 978-91-88939-76-0

© Stefan Karlsson, 2023  
[stefankarlsson.author@telia.com](mailto:stefankarlsson.author@telia.com)

Materialet i denna bok är skyddat enligt upphovsrättslagen.

Omslagsbild: Bildkollage, Adobe Stock, Kathleen Graphic Design  
Grafisk form: Kathleen Graphic Design  
[info@kathleen.se](mailto:info@kathleen.se), [www.kathleen.se](http://www.kathleen.se)

Tryck: ScandBook, Sverige, 2023  
[www.scandbook.com](http://www.scandbook.com)



*Boken tillägnas livets största gåva,  
barnen Ludwig, Linnéa och Julia.*

## Innehåll

Även regn kan fälla tårar .....	11
Julia .....	20
Stadens bibliotek.....	28
Sjön .....	34
Prästen som fick nog .....	43
Det man inte vill möta.....	50
Café Pepparkakan.....	54
Hotell Fridhem.....	60
Cykelturen.....	71
Mycket att ta in .....	75
Här trivs jag.....	78
De nya ägarna.....	83
Egentligen ville hon inte veta .....	88
Vänskap.....	92
Promenaden.....	96
Långt till polisen .....	100
En helt vanlig dag på herrgården .....	104
En tur till sjön.....	108
En stilla vandring.....	112

Fånga gammelgäddan .....	118
Mörkrets krafter .....	123
Svarta sjön.....	127
Intuition .....	131
Blidka gudarna .....	137
Mörker över gravkullarna.....	140
Skenet kan bedra .....	143
Frågan kvarstår.....	150
Elsa .....	153
Obesvarade frågor .....	157
Det finns mer.....	164
Objuden gäst.....	168
Sigrid.....	171
Den enda gången .....	174
Tänk så lite man vet .....	178
Mycket att smälta .....	183
En gång är ingen gång.....	189
Hemligheten .....	193
Överenskommelsen .....	197
Planeringen .....	200
Dottern.....	205

För framtiden.....	208
London.....	214
Valdemar.....	217
Hotet.....	220
Den som visste .....	225
Det är aldrig för sent.....	228
Predikan.....	234
Ceremonin .....	239
TorstorpsPosten.....	243
Komma varandra nära.....	246

## KAPITEL 1

# Även regn kan fälla tårar

Himlen hade sedan tidig morgon intagit ett matt grönaktigt skimmer, och mörkret låg som ett grönsvart täcke över de regntyngda hagarna. Hästarna hade hämtats in till boxarna tidigare än vanligt. Såväl vuxna som barn hade återvänt till huvudbyggnaden eller de omgivande bostäderna. Det ruggiga höstvädret kändes allt annat än inbjudande. Till och med fåglarna hade dragit sig undan. Det enda som kunde urskiljas var vindarna och regndropparnas taktfulla ackompanjemang. De i vanliga fall så välbesöka blomsterplanteringarna stod oskyddade och övergivna att möta ovädrets intågande. Regnet hade börjat sökande för att gradvis tappa sina gränser. En kaskad av samordnade droppar slog ned intill en kraftigt böjd silverborste som låg väl dold under järnekens täckande blad. Ljuset från den ståtliga herrgården mötte det tilltagande mörkret, men nådde inte in i grytet dit räven tagit sin tillflykt. De mörka molnen bredde majestätiskt ut sig över entrétrappan, medan regnet intog de tidigare välkattade grusgångarna.

Det var som att det hände igår, men mycket hade förändrats sedan den ödesdigra ovädterskvällen. Det lilla samhället djupt inne bland de småländska



skogarna var sig inte likt. Det enda som påminde om förr var det ständigt återkommande regnet och vindarna som ylande for fram mellan träd och byggnader. Ett ensamt löv fladdrade långsamt över de forna ägorna tills det slutligen landade på farstustrappan till ett timrat torp. Under lövet bredde en veranda av gradvist förmultnade och mossbeklädda brädor ut sig. Taket var täckt av lummig växtbeklädning och maskrosorna hade tagit kontroll över grusgången. En dubbeldörr, vars ena gångjärn saknades, lutade svagt över verandan. De välsnidade metallbeslagen var täckta av porös rödbrun rost och det ensamma fönstret på framsidan hade spruckit av kyla och bristande underhåll. För många år sedan hade torpet sjudit av liv, men nu rådde det omvända. Trots åren som gått märktes det att varenda detalj hade byggts med kärlek och omtanke. Varje timrad bjälke och beslag tycktes ha en historia kopplad till de som en gång hade bott här.

Förr hade det timrade torpet varit en del av traktens största och mest välskötta gods. Trots att det var beläget vid godsets utkant sjöd det av liv och rörelse till långt in på småtimmarna. Det var naturskönt beläget i ett kulturlandskap med anor från forntiden och runt om godset sträckte sig kilometerlånga frodiga åkrar och hagar likt ett schackbräde av olika grödor och sädesslag. Byggnader och vägar var välplanerade och grusgångarna som förde besökarna närmare huvudbyggnaden krattades och rensades flera gånger per dag. Den produktiva gården livnärde stora delar av byn, vilket ingav hopp och glädje. Trots att de flesta större gårdar i omgivningen tillämpade ett hierarkiskt styre, delades godsets resurser frikostigt till de som bodde och arbetade på ägorna. Mycket av denna generositet och storsinhet berodde på godsägarinnan, vars givmildhet och omtänksamhet var vida kända. Människor behandlades med omtanke och respekt och gårdens djur fick frikostigt beta och vandra dit lusten tog dem. Som om det inte var nog fick de som lojalt hade arbetat på gården möjlighet till hemmansägande, vilket

var unikt bland socknarna i området. Det flesta av gårdskarlarna drömde om att få äga en röd stuga med vita knutar och tillhörande markplätt. Så också den välbyggde och hårt arbetande smeden. Från tidig morgontimme tills månen stod högt på den djupblå himlen arbetade han tålmodigt och var vida ansedd som traktens skickligaste smed, och kvinnor vallfärdade för att köpa hans välsnidade smycken. Torpet där han bodde var beläget lite längre bort än de flesta stugorna på godset. Det gav viss distans till det som hände på godset, vilket passade honom perfekt. Efter en lång arbetsdag tränade han efter ensamhet lika mycket som närheten till sin familj. Det vilade ett lugn över det välskötta godset och det lilla torpet med den vackert snidade verandan. Men livets irrvägar ville något annat.

Det som börjat som en vanlig höstdag visade sig utvecklas till något helt annat. Höstvindarna hade tilltagit under dagen och gjort det näst intill omöjligt att vistas utomhus. Med den kraft som kastbyarna uppvisade hade ett flertal träd vält och skapat förrädiska rotvältor. Även kylan hade blivit alltmer kännbar när den försökte åka snålskjuts med de starka vindarna. Vädret hade under eftermiddagen försämrats betydligt och himlen var nu becks svart. De eldstäder som fanns i trakten arbetade övertid och vedstaplarna sjöng på sista versen.

Runt lunchtid hade godsägarinnan bestämt sig för att trotsa vädret för att ge sig ut på sin dagliga ridtur. Vid den tidpunkten hade det varit uppehåll, om än mulet och kylslaget. För det mesta brukade hon rida ut tillsammans med personal från stuteriet, men olyckligtvis inte denna dag. Stuteriet var satt i beredskap då flera märrar väntades följa under närmsta dygnet. Upprymd hade hon berättat för sin make att hon planerade att ta den slingrande skogsstigen ned mot sjön och att turen inte skulle ta mer än en timme. Bekymmerslöst glad hade hon klappat sin stolta fux på bogen och lämnat gården lätt skrittande.

Ovädret slog till snabbare än förväntat. De kalla vindarna och allt kraftigare regnskurarna fick in djur och människor i lador, stallar, torp och stugor på mindre än en timme. Den enda som förvirrat dröjde sig kvar utanför var den friskaste av friska, huskatten Fiffi. Hon var dotterns ögonsten och familjens akilleshäl. I vanliga fall brukade hennes päls glittra som silverflarn, men inte i kväll. Följsamt hoppade hon upp på fönsterbrädan när bjällrans gälla signal oväntat hördes ljuda från stuteriet. Det var personalen som slog larm om att godsägarinnan ännu inte kommit tillbaka från sin ridtur. Smeden hade likt godsherren direkt reagerat och med förfäran i rösten manat på de som ännu inte hunnit ta sig hem. Tillsammans med en handfull gårdskarlar bestämde de sig för att ge sig ut och söka efter henne. Till varje pris skulle hon hittas och föras hem i säkerhet. Men de hade inte räknat med att vindarna nu hade blivit så kraftiga att det var näst intill omöjligt att ta sig fram. Dessutom med risk att skadas av nedblåsta träd. Ändå bestämde de sig för att försöka ta sig till skogsstigen där hon inledde sin ritt. Smeden, som gick först, förstod redan efter ett hundratal meter att det inom kort skulle bli omöjligt att leta vidare. Speciellt efter att gårdskarlarerna bestämde sig för att vända tillbaka i väntan på att regnet skulle avta. Deras beslut skulle ändå inte få hindra honom att fortsätta, även om han kände hur paniken och tårarna låg nära. Regnet och ovetskapen fortsatte att trumma på och de kalla dropparna lyckades hitta de få ställen dit den stickade mössan inte kunde nå. Orken började svikta till den grad att han gång på gång fick intala sig att inte ge upp. Men tack vare hans envishet lyckades han mobilisera den extra kraft han behövde för att ta sig ända ned till sjön. På håll kunde han se att bryggan blåst i bitar och hur lösa delar färdades vidare med de starka vindarna. Smärtan när en flisa rev ett jack i hans vänstra kind fick honom att tillfälligt stanna upp. Förvånad kände han hur blodsdropparna tog sig ned längs halsen tills de stoppades av den uppslagna kragen på jackan.

"Vad mer kan gå fel?" sa han högt för att ingjuta det mod som gick att frambringa.

De lågt växande grenarna försvårade vägen fram men gav tacksamt skydd mot regnet. I samma stund som han böjde sig för att ta sig under grenen på trädet närmast sjön, fick han syn på hästen. Den tidigare så ståtliga fuxen flöt livlös i vågorna. Den tycktes ha fastnat med höger bakben i en formation av näckrosblad och vildvuxen vass. Ju mer den hade försökt komma loss, desto mer verkade den ha snärjt in sig. Trots det tilltagande ovädret gick han ned i det kalla vattnet. Känslan när det nådde midjan var förlamande. Detta till trots ville han försäkra sig om att godsägarinnan inte låg hjälplös i dess närhet.

"Varför händer detta just nu?" frågade han sig själv, samtidigt som tankarna flödade i alla riktningar.

"Kanske är allt detta mitt fel?"

Oavsett i vilken riktning han än såg var det bara vatten, mörker och regn. Inte det minsta spår efter henne. Med släpande steg och alltmer bortdomnade ben vadade han fram de sista metrarna mot hästen. Den emotionella stressen hade nått en nivå som han tidigare aldrig upplevt. Det han såg framför sig skrämde honom mer än kylan och det tilltagande mörkret. Utan framgång försökte han med vattnets hjälp att flytta den nästan femhundra kilo tunga hästen. Vemodet sköljde över honom när han förstod att hon inte fanns där. Tanken att vara den som berättade för godsherren var värre än det tilltagande trycket över bröstet och rädslan att tappa kontrollen över sitt förnuft. Samtidigt tändes en gnista av hopp att hon mot förmodan lyckats ta sig in till land. Väl uppe på strandkanten insåg han att nästan all kraft hade lämnat honom, men att han detta till trots snabbt behövde ta sig tillbaka till godset.

De flesta på gården hade hållit sig vakna i avvaktan på att smeden skulle återvända. Förhoppningen att få se dem återvända hand i hand fanns där, även om många hade gett upp hoppet. De flesta av kökspersonalen hade

samlats vid det stora sidofönstret för att om möjligt kunna skönja vad som hände utanför. Flera satt försjunkna på golvet med sänkt blick och knäppta händer.

”Det står en ensam böjd man vid diket där skogen tar vid”, ropade kallskänkan plötsligt till.

Med månens ledsagning hade hon först av alla lyckats urskilja siluetten av en man. När han närmade sig entrén kunde hon se hur vattendroppar föll från linningen på den tätt omslutande jackan och att halsduken var på väg att glida ned från axlarna. Efter ytterligare någon minut kunde hon se hur ett sår på kinden gapade oroväckande öppet.

För ett kort slag stod smeden som förstenad och stirrande på den stängda entrédörren. Långsamt sänkte han huvudet och hoppades för ett tag att den inte skulle öppnas. Det skulle bli alltför många tunga frågor som saknade svar. I stunden kändes det som om tårarna var de enda som inte hade övergivit honom. Plötsligt slogs dörren upp så högt att han ryckte till. Med kisade ögon försökte han att slippa möta det starka ljuset från fotogen och stearin. Med tunga steg tog han sig över den höga tröskeln tills den tunga dubbeldörren dovt stängdes bakom honom. Ljuset från fotogenlamporna mildrade trots allt hans sinnelag och vägledde honom framåt. Han såg sig omkring i den sparsamt möblerade entrén och märkte hur människor rörde sig mot honom från alla håll. Efter ett kort tag översköljde frågorna honom i strid ström. Trots att han var kraftigt nedkyld försökte han så gott det gick att återge vad han varit med om. Med sänkt blick och svag röst berättade han att de inte funnit några spår efter godsägarinnan. Det hördes ett sorl, bland den del av personalen som befann sig närmast honom, när han berättade hur hans puls hade ökat då han fann hennes häst livlös i vattenbrynet. Speciellt när han sa att han funnit ett avvikande hovavtryck längst upp på stranden och att vinkeln på hästskon hade förbryllat honom. Han var säker

på att något hade fått hästen att stegra sig. Vis av erfarenhet visste han hur lätt flyktbeteendet slår till vid oväntade ljud eller rörelser. I ögonvrån kunde han se hur husmor Elsa närmade sig med bestämda steg, hon var godset kanske viktigaste person med ansvar för kök och kökspersonal.

”Nu får ni ta och skingra er”, sa hon med sin barskaste stämma och fortsatte:

”Jag förstår om ni har många frågor till vår smed, men just nu behöver han byta till torra kläder och få en kopp varm choklad.”

Elsa kände hur det kalla regnvattnet letade sig fram till hennes klänning när hon greppade om hans arm och ledde honom i riktning mot länsfåtöljen.

”Ser ni inte att han nästan har förfrusit?” röt Elsas uppbackande kollega till, före hon förläget kom på vad hon sagt.

”Tack, mina kära damer”, sa han med dämpad röst, ”men jag tror jag orkar ytterligare några frågor.”

”Dumheter”, replikerade Elsa vänligt men bestämt. ”Först behöver du tas omhand.”

En kopp värmande dryck som doftade kanel och kamomill ställdes på fönsterbrädan intill honom. På armstöden låg en bunt torra kläder prydligt staplade. Pulsen hade sjunkit och andningen var åter regelbunden. Det knarrade i det torra lädret när han tungt sjönk ned i fåtöljen.

”Min käre vän, frågorna får vänta tills senare, för nu behöver du vila och hämta kraft.”

Det kom att ta flera timmar tills den sista gnistan i veden slocknade och vid det laget hördes endast smedens tunga snarkningar.

Tidigt nästa morgon ljöd ett gällt jakthorn från horisonten. I stort sett samtliga i byn med omnejd hade slutit upp i sökandet, som leddes av en man med överdimensionerad grå mustasch klädd i brunrutig tweed. Med

myndig stämman kungjordes att alla skulle hålla två meters avstånd för att inte missa något spår. Trots den stora uppslutningen var det en nedslagen skara som återvände vid skymningens inträde. De efterföljande dagarna låg sorgen tung. Verksamheten gick ned på sparlåga och många slöt sig nära sina familjer. Hjälplösheten hade slagit rot. Det var med bestörtning som många såg hur hennes make, som av de flesta hade setts som en kraftfull och handlingskraftig karl, tycktes ha tappat all energi och livsglädje. Den snabba förändringen från en ståtlig godsherre till en uppgiven och kraftlös äldre man, gick förvånansvärt snabbt. Under de efterföljande veckorna satt han ensam på den karga träsoffan vid sjön och stirrade ut i tomma intet. Fram till att Elsa en sen kväll fann honom drunknad på samma plats där hästen hade upptäckts.

Inget blev sig likt efter den tragiska händelsen. Elsa försökte så gott som hon kunde hålla samman verksamhet och personal. Trots den goda viljan upphörde jobben i rask takt, vilket ledde till att personalstyrkan anpassades till vad godset klarade att bära. Elsa fortsatte som tidigare att sköta sysslorna i köket och i huvudbyggnaden, men med en avgörande skillnad. Runt hennes kjoityg sprang en bedårande flicka med ljus lockigt hår. Husmor hade tagit herrskapets föräldralösa dotter ännu närmare sitt hjärta. Det lindrade saken, men löste inte det faktum att de flesta bland personalen valde eller tvingades av omständigheterna att flytta till grannsocknar eller storstaden i hopp att finna nya jobb. Efter en tid flyttade även smeden och hans son från det lilla torpet i skogsdungen. Den dagen flyttlasset gick, lämnade de ett tänt stearinljus i fönstret mot sjön. Vid dess sida stod en silverljusstake och en svart fotoram med en bild på smeden och hans familj när de uppslupna satt på bänken på verandan. Under ljuset låg ett svartvitt kantstött foto på en vacker kvinna med prydligt uppsatt hår som hade tagits under föregående års skördefest. När ljuset till slut hade brunnit ut och mörkret tagit över,

var det som att fotot reflekterades av månljuset. Under de följande åren kom fukten från det idoga regnandet att bilda en så unken och instängd lukt att inte ens råttorna stod ut. Den fuktiga miljön fick bladmossor att frodas på taket och på den alltmer förmultnande verandan. Stenarna på grusgången kunde inte längre stå emot det tilltagande ogräset och färgen på fönsterkarmarna gav gradvis upp. Till slut orkade inte ens gångjärnen till ytterdörren hålla skenet uppe. Det gamla torpet föll i glömska, till skillnad från minnet av den innerliga och högt saknade godsägarinnan.



# Bortom tårarna

## *Julias förnimmelser*

### **Mystiska platser, gåtfulla försvinnanden och dolda relationer**

I ett mindre samhälle mitt i mörkaste Småland övervakar i ena änden den pedantiskt skötta kyrkan och i den andra, den skrämmande men lockande sjön. Över de två åskullarna intill kyrkan ruvar en mörk energi. Under sin vistelse där träffar Julia den omtänksamme och hemlighetsfulle mannen i det lilla torpet, den glada och kontaktsökande ägarinnan till byns populära café och den ansvarstagande och balanserande prästen. Tillsammans tar de sig an ett gåtfullt försvinnande, besöker mystiska platser, avslöjar dolda relationer och blir bästa vänner.

Följ med på ett äventyr med Julia, en omtänksam, livsglad tjej strax över 30 år, med förmåga att förnimma det som inte syns för vanliga ögon. Hon tar dig med genom den småländska miljön, där det pittoreska sekelskifteshuset som under flera decennier fungerat som samhällets enda hotell ligger i anslutning till sjön, där gammelgäddan gäckar. Mitt i byn ligger det charmiga och välbesökta Café Pepparkakan, dit även mystiska främlingar hittar.

